R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR. 8975/2/2017

SENTINŢA CIVILĂ NR. 936
ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 05.03.2018
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREŞEDINTE: FLOREA IONEL
GREFIER : DUICĂ DANIELA

Pe rol este acţiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** în contradictoriu cu pârâtul **Costache Aurel** având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al Securităţii".

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns: reclamantul prin consilier juridic şi pârâtul, prin avocat, care depune la dosar împuternicire avocaţială.

Procedura de citare a părţilor este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Curtea, după deliberare, în raport de concluziile părţilor, încuviinţează pentru ambele proba cu înscrisuri, aşa cum aceasta a fost solicitată, respectiv înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Nefiind alte cereri de formulat, excepţii de invocat şi probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acţiunii aşa cum aceasta a fost formulată, urmând a se constata că pârâtul a fost colaborator al Securităţii. Acesta a oferit, prin prisma faptului că era pădurar la Brigada Silvică Slobozia Bradului, informaţii privind activitatea religioasă a unui cunoscut. Prin activităţile întreprinse aceasta a îngrădit dreptul la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Pârâtul, prin avocat, învederează că a semnat acel angajament deoarece nimeni cu putea refuza Securitatea fără a suporta alte consecinţe mai grave. Oricum, ştia că acea sectă era interzisă prin lege. Solicită respingerea acţiunii apreciind că acel angajament nu a fost luat de bună-voie ci datorită împrejurărilor timpului.

Curtea reţine cauza în pronunţare.

CURTEA,

Deliberând asupra prezentei cauze, reţine următoarele:

La data de 23.11.2017 a fost înregistrată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** în contradictoriu cu pârâtul **Costache Aurel**, prin care s-a solicitat pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti prin care să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul COSTACHE Aurel, născut la data de 02.03.1960, în Dumitreşti, judeţul Vranlcea, fiul lui Fănică şi Călina, domiciliat în comuna .... judeţul Vrancea.

Motivând cererea sa, reclamantul arată că domnul COSTACHE Aurel a candidat la funcţia de senator în Parlamentul României.

Conform prevederilor art. 3, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia,

persoanelor care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) – h).

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1743/30.08.2017 domnul COSTACHE Aurel, pădurar la Brigada Silvică Slobozia Bradului, a fost recrutat în vederea informative a colegilor de serviciu. A semnat olograf un Angajament, preluând numele conspirativ „TEIUL".

In concluzie, solicită a se aprecia asupra calității de colaborator al Securității în ceea priveşte pe domnul COSTACHE Aurel, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor de Constatare nr. DI/I/1743/30.08.2017.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de infori îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Se reține, astfel, în probațiunea prezentei cauze, Nota informativă semnată cu numele conspirativ "TEIUL", cu privire la activitatea religioasă a unui cunoscut:

• „ Sursa vă informează despre numitul I.V. din satul Cornet, penticostal, care caută pe orice cale să își adune adepți în sectă din cauza faptului că din județul Brasov vine o persoană care vrea să distrugă această sectă, pentru a-i mobiliza în altă sectă iehovistă" (R 416826, voi. 1, f. 10);

Este evident că, denunțarea de către pârât a existenței unor persoane ce desfăşurau ctivități religioase şi care încercau să atragă noi adepți, se înscria în sfera delațiunilor ce se refereau la atitudini potrivnice regimului şi care erau de natură a produce consecințe negative asupra celor vizate. Discuțiile de natură religioasă erau atent monitorizate de organele de securitate, având în vedere contextul ideologic în care acestea au avut loc -, *„îngrijorarea fața de menținerea sentimentului religios la cote ridicate a determinat autoritățile de la Bucureşti să inițieze în anii 1960 - 1980 acțiuni de < educare ştiințifică şi de combatere a misticismului şi obscurantismului din conştiința maselor>. Grupările minoritare, atât cele legale cât şi cele interzise, dețineau un loc special în cadrul acestor veritabile campanii antireligioase.*" (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste dip România, Bucureşti, 2006, f. 470).

În definiția colaboratorului Securității, este dată de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, nu se cere ca acesta să furnizeze o pluralitate de informații. Este de ajuns furnizarea unei singure informații, în condițiile definiției legale, pentru a fi reținută calitatea de colaborator al Securității.

În legătură cu această primă condiție, interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deşi puteau, şi, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, şi, pe de altă parte, să excludă şi denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. în consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat şi, în plus, un astfel de denunț nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, reziltă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc).

Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la intențiile de a părăsi țara, toate aceste conduite

fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngrădite de acesta şi, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului.

Şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În concluzie, informaţiile furnizate de domnul COSTACHE Aurel au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice

În drept, acţiunea a fost întemeiată pe conţinutul articolelor: art. 3, art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1 art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adaptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

La data de 22.12.2017, pârâtul a formulat întâmpinare, prin care a arătat următoarele apărări:

În anul 1989, lucra ca pădurar la Brigada Silvică Slobozia Bradului jud. Vrancea şi răspundea de Cabana Slobozia Bradului ce aparţinea Ocolului Silvic Dumitreşti din jud. Vrancea. Aceasta fiind o cabană de protocol unde veneau diverse persoane, nu mai reţine când a scris angajamentul dar sigur i-a a fost teamă de şantaj sau compromitere, deoarece ştia că putea fi constrâns pe diferite căi cu lucruri fabricate artificial, dacă refuzai să dai nişte note .

Pârâtul crede că a fost recrutat numai cu privire la faptul că în acea perioadă erau informaţii de înfiinţarea unei secte ehoviste de care ştia că era interzisă în ţara noastră, deci era ceva ilegal. Din documentele existente la dosar rezultă că se făceau mobilizări pentru înfiinţarea acestei secte iehovistă interzisă.

În nota de constatare nr. DI/I/1743/30.08.2017 se spune de „supravegherea colegilor de serviciu", dar în documentele existente la dosar nu există nicio notă din care să rezulte că şi-a supravegheat colegii, lucru ce nu l-a făcut niciodată.

Analizând actele şi lucrările dosarului, Curtea constată că în cauză sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii, motiv pentru care prezenta acţiune este întemeiată şi urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente:

Cu titlu preliminar, Curtea reţine că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008 se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securităţii statului, parte a poliţiei politice, o permanentă teroare împotriva cetăţenilor ţării, drepturilor şi libertăţilor lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că raţiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoaşterii de către membrii unei societăţi postcomuniste a fostului regim totalitar, depăşirii nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, creării unei culturi politice autentice şi a unei societăţi civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţia de a fi garanţii Constituţiei şi ai democraţiei) ori deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate sau care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței învestite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securității, nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, nerealizând o justiție retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Așadar, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în fiecare caz în parte (în același sens pronunțându-se și Curtea Constituțională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

În cauza de față, Curtea reține că domnul Costache Aurel, pădurar la Brigada Silvică Slobozia Bradului, a fost recrutat în vederea supravegherii informative a colegilor de serviciu. A semnat un Angajament olograf, preluând numele conspirativ „TEIUL”.

În acest context, Curtea observă declarația pârâtului de la acest termen de judecată, în sensul că a semnat anumite documente, datorită unei temeri pe care o avea, apreciind că a fost constrâns la a da note informative.

Prin urmare, Curtea observă că pârâtul nu a contestat faptul că ar fi scris și semnat notele informative depuse la dosar.

În drept, instanța reține că potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (...) Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securității este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, a doua condiție vizează calitatea informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiție impusă de dispozițiile legale precitate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând

informații sub formă de note scrise despre existența unor persoane ce desfășurau activități religioase și care încercau să atragă adepți noi.

În raport de conținutul înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, Curtea reține că, prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, iar acestea vizau îngrădirea dreptului la viață privată.

Sub aspectul celei de-a treia condiții enunțate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații.

Nu în ultimul rând, instanța observă că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008, care reglementează o situație de excepție în care persoana care a furnizat informații Securității nu este considerată colaborator.

În acest sens, Curtea reține că, fiind o normă de excepție, prevederile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008 sunt de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinse și la alte situații de fapt ce nu se circumscriu direct normei legale. De asemenea, Curtea reține că, pentru a fi incidente aceste prevederi, este necesar ca informațiile să fi fost cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată. Or, în cauza de față, pârâtul nu a fost judecat și condamnat pentru motive politice, nefiind îndeplinită situația premisă prevăzută de textul legal anterior citat.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată urmare a aprobării notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant, a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Așadar, fiind îndeplinite în cauză toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art.2 lit.b din OUG 24/2008, și a constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității în sensul legii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE

Admite cererea formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3** în contradictoriu cu pârâtul **Costache Aurel,** cu domiciliul în comuna .... județ Vrancea.

Constată că pârâtul a fost colaborator al Securității în sensul art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare; recursul se va depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi 05.03.2018.

PREȘEDINTE,
FLOREA IONEL

GREFIER,
DUICĂ DANIELA

Red. Teh. I.F. / 2ex

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Cont. adm. fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 8970/2/2017
se legalizează de noi.
GREFIER ȘEF

Definitivă prin nerecurare la data de 03.04.2018.